

Arkkitehtiopiskelijoilta ideoita lähiötalokorjaamiseen

Riina Takala-Karppanen

Julkisivuyhdistys – JSY ry
sihteeri@julkisivuyhdistys.fi

Arkkitehtiopiskelijoille suunnatulla Kerrostalon korjauksen idea-kilpailulla pyritään löytämään korkeatasoisia, monipuolisia ja toteuttamiskelpoisia ideoita 1960–1980-luvuilla rakennettujen lähiökerrostalojen julkisivujen energiakorjaukseen, parvekkeiden uudistamiseen, toiminnalliseen kehittämiseen ja lisäkerrosten rakentamiseen sekä pihamiljöön parantamiseen.

Julkisivuyhdistys JSY ry on järjestänyt avoimen kilpailun vuodesta 2002 alkaen Tampereen, Oulun ja Aalto-yliopistojen arkkitehtiopiskelijoille yhteistyössä taloyhtiöiden sekä rakennusalan asiantuntijoiden ja -viranomaisien kanssa.

Syksyllä vuonna 2023 järjestetty kilpailu oli järjestyksessään 16. Kilpailun järjestelyistä vastasi Oulun yliopiston Arkkitehtuurin yksikkö ja tulokset julkistettiin maaliskuun 2024 lopulla Oulussa. ”Oppilaitoksen näkökulmasta tämän tyyppinen yhteistyömahdollisuus Julkisivuyhdistyksen ja alan toimijoiden kanssa on jo pitkään ollut hyvin arvokas lisä nimenomaan koulutuksen työelämälähtöisyyden vahvistamisen näkökulmasta”, kiittelee palkintolautakunnan puheenjohtaja, professori *Janne Pihlajaniemi*.

Ensimmäinen kilpailu jo vuonna 2002

Historian ensimmäiseen kilpailuun vuonna 2002 saapui 28 ehdotusta. Sen voitti ehdotus ”Retro”, tekijöinä *Kirsti Ek* ja *Niina Kilpelä*, avustajana *Samu Virkki*. Toisen palkinnon sai ehdotus ”Kuusikko!”, tekijöinä *Katri Kangasniemi* ja *Riku Rönkä* sekä kolmannen palkinnon ehdotus ”Poksi”, tekijänä *Laura Vara*.

Voittajat julkistettiin Julkisivumessujen yhteydessä Helsingin Wanhassa Satamassa tammikuussa 2003.

Voittajat on julkistettu erilaisissa kiinteistö- ja rakennusalan messu- ja seminaaritapahtumissa julkisen näkyvyyden ja taloyhtiöiden

kiinnostuksen herättämiseksi taloyhtiöalojen korjaamiseen.

Ensimmäinen kilpailu toteutettiin yritysten ja yhteisöjen taloudellisella tuella. Kilpailua tukivat Julkisivuyhdistyksen ohella Kahelinin Rahasto, Vuorisen Rahasto, BestSeller Oy, LTM Company Oy, Rautaruukki Oy, Steni Finland Oy, Tremco Ltd ja Wood Focus Oy.

Kiinnostusta korjausrakentamiseen

Arkkitehtiopiskelijat ovat osallistuneet kilpailuun aktiivisesti ja ehdotusten määrä on vaihdellut 20 ja 40 ehdotuksen välillä.

Vuonna 2013 kilpailuun saatiin ennätysmäiset 47 ehdotusta, jolloin suunnittelukohteena oli oppilasasuntola soluasuntoineen. Opiskelijoiden tehtävänä oli ideoida Forssan Ammatti-instituutin 3-kerroksisen, hissittömän, harjakattoisen ja ns. kahitiilipintaisen oppilasasuntolan korjaus.

Tämän jälkeen opiskelijat ovat ideoineet julkisivujen ja rakennusten korjaamista mm. Helsingin Lauttasaareissa ja Espoon Soukassa sijainneille asunto-osakeyhtiöille sekä vuonna 2014 ensimmäisen kerran VTS-kotien vuokratiloiteeseen ja vuonna 2019 Hämeenkyrön Asuntohankinta Oy:n omistamaan asuin-kerrostaloon.

Vuoden 2023 voittajat suunnittelivat Oulussa

Syyslukukauden aikana 2023 järjestetyssä kilpailussa opiskelijoiden tehtävänä oli suunnitella Oulussa sijaitsevan, vuonna 1959 val-

mistuneen kolmikerroksisen asuin- ja liiketalo Asunto Oy Laitakulman korjaamista.

Kerrostalon korjauksen ideakilpailussa palkittiin seuraavat ehdotukset ja tekijät: 1. palkinto (2500,- €) nimimerkki ”Fokka”, tekijöinä *Catarina Kukkonen* ja *Riku Miettusvaara*. 2. palkinto (1500,- €) nimimerkki ”Yhdistelmä”, tekijänä *Lauri Antila*. 3. palkinto (1000,- €) nimimerkki ”Keidas”, tekijöinä *Suvi Raski* ja *Sarianna Vuorinen*. Kaikki ovat Oulun yliopiston arkkitehtuurin yksikön opiskelijoita.

Kaikissa ehdotuksissa oli esitetty yhdestä kolmeen kerroksista lisäkerrosrakentamista vanhan rakennuksen päälle. Lisäkerrosrakentaminen oli suunniteltu pääosin puurakenteisena, mikä on kevyt rakenneratkaisu. Lisäkerrosten uusilla asunnoilla voidaan kattaa taloyhtiön korjauskustannuksia, mikä voi olla taloyhtiölle korjaushankkeen toteuttamisen edellytys.

Arkkitehtonisesti ehdotuksissa oli käytetty kahdenlaista lähestymistapaa: toisissa ratkaisussa oli pyritty säilyttämään vanhan rakennuksen julkisivuarkkitehtuuri osana vanhaa kokonaisuutta ja toisissa ratkaisussa julkisivua oli jäsennelty kokonaisvaltaisesti uudelleenlaiseksi, jolloin vanha julkisivu jää uuden julkisivun sisään.

Ehdotuksessa ”Fokka” tuomaristo piti onnistuneena ja mielenkiintoisena puistonpuoleista julkisivua. Parvekevyöhyke toi julkisivulle kokonaan uuden ilmeen, mutta vanhan julkisivun hahmo säilyi hivenen taustalla. Nauhamaisen ikkuna-aukotuksen säilyt-

1

1 Kuvassa vuoden 2023 kilpailun voittajaehdotus "Fokka".

2 Palkitut opiskelijat potretissa vasemmalta lukien eturivissä 3. palkinto Suvi Raski ja Sarianna Vuorinen, 2. palkinto Lauri Antila ja 1. palkinto Riku Miettusvaara. Kuvasta puuttuu Carita Kukkonen.

2

tämistä pidettiin hyvänä ja arkkitehtonisesti raikkaana ratkaisuna.

Toisen palkinnon saaneessa ehdotuksessa "Yhdistelmä" tuomaristo piti julkisivun sommittelua ja materiaalimaailmaa tasapainoisena ja rauhallisena sekä kaupunkikuvaan liittymistä onnistuneena.

Kolmannessa palkittavassa ehdotuksessa "Keidas" oli kaksi lisäkerrosta, jotka oli ratkaistu julkisivussa mansardikattoiheella. Julkisivujen käsittely toi tuomariston mielestä rakennukselle uuden ilmeen ja tiilien uudelleenkäyttöä pidettiin raikkaana ideana.

Tuomaristo painotti arvioissaan, että ympäristön huomiointi ja ratkaisun liittyminen kaupunkikuvaan ovat keskeisiä tavoitteita julkisivujen korjaamisessa ja uudistamisessa.

Kestävää korjaamista yhteistyössä

"Korjausrakentamisen tarve kasvaa vuosi vuodelta, kun rakennuskantamme ikääntyy. Rakennus on aina kokonaisuus, estetiikan lisäksi eri materiaaleja ja toimintoja. Kestävä korjausrakentaminen ylläpitää ja jatkaa rakennusten käyttöikä, mahdollistaa muuntojoustavia ratkaisuja niin toiminnallisuuden kuin rakenteidenkin osalta. Rakenteiden ja niissä

käytettyjen materiaalien luotettava pitkäaikaiskestävyys on tarpeen, jotta rakennukselle luvut ominaisuudet säilyvät koko tavoitellun käyttöajan ajan. Kestävään rakentamiseen tulee käyttää kestäviä ja toimivia materiaaleja, joita on osattava yhdistää oikein", arkkitehti SAFA Maritta Koivisto totesi Rakennustuoteteollisuuden edustajana kilpailun tuomaristossa. "Myös asuintalot – tulee rakentaa kestäväan peruskorjaukset ja toiminnan muutokset. Täydennysrakentaminen ja korjaaminen ovat kestäväan rakentamisen keinoja saavuttaa rakennuskannalle pitkä elinkaari," Koivisto painotti.

"Perinteeksi muodostunut vuosittainen kilpailu edustaa Julkisivuyhdistyksen kannalta merkityksellistä ja käytännönläheistä yhteistyötä, jota on tehty pitkään niin arkkitehtiopiskelijoiden kuin yliopistojen sekä asuinkiinteistörakennuttajien ja -omistajien kanssa," Julkisivuyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja Stina Hyyrynen korosti.

Kerrostalon korjauksen ideakilpailusta lisää: www.julkisivuyhdistys.fi/uutishuone ja www.betoni.com/lehti/ajankohtaista/kerrostalon-korjauksen-ideakilpailu-2023-ratkennut/